

תרשים התמצאות

מראה כללי

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 23

בריכת סמינר לוינסקי

מכלול: לח, בור

תאריך סקירה: 29.5.12, 19.7.12, 21.6.12, 9.4.12

גודל מקורב של השטח: 120 דונם

שם הסוקר: רעות לוריאי, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 180730/671390

רחוב/גבול: מזרח : כביש 2 מכון אבשלום. מדרום: אזורי חן. צפון: סמינר לוינסקי ומגדלי נאמן.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: המשכו של נחל נאמן המגיע מצפון המתנקז לשקע במרזבה. במקום נוצרה בריכת חורף עשירה ומעניינת אשר נפגעה קשות מעבודת פיתוח המגדלים. בחלק המערבי קיימת שלולית מוסדרת שהוקמה ע"י עיריית ת"א אך טרם התפתח בה צומח עשיר.

מאפייני השטח

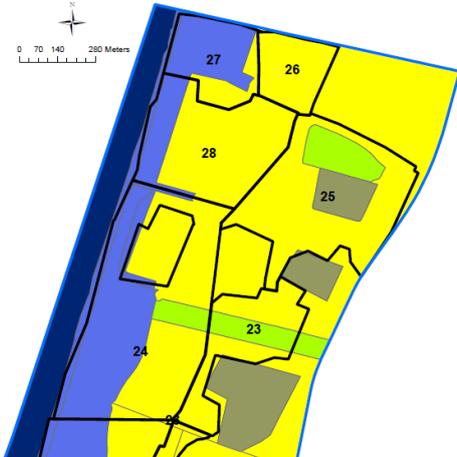
אקולוגיה

בתי גידול	בור, בריכת חורף, ערוץ, חורש שיטה כחלחלה, מחשופי חמרה.
תצורות צומח	חישות קנה, בתה עשבונית, בור, ריכוזי עצים, צמחי מים וביצה
יחידות צומח	קנה מצוי – חנק מחודד אגמון ימי – בצעוני מצוי גרניון גזור - לחך אזמלני שעורת התבור - שיטה כחלחלה – קיקיון מצוי
כיסוי צומח (%)	15% - 90%
צומח ייחודי	צומח לח, מינים אדומים ונדירים כגון: נענעת הכדורים
בעלי חיים	זוחלים, ציפורים, יונקים וחרקים
חי ייחודי	ציפורים: שרקרק מצוי, זוחלים: שנונית השפלה, צב יבשה מצוי.
אתרים חשובים	ערוץ נחל מוסדר, בריכת חורף
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	גבוהה – חלק מרצף לאורך מרזבת החוף וחיבור לשטחים פתוחים ממזרח
מינים פולשים	ציפורים: דררה, מאיינה. צמחים: ריכוזי שיטה כחלחלה, טבק השיח, קיקיון מצוי, דטורה.
רמת השתמרות השטח	בינונית. מרבית השטח מופר ברמה כלשהי כתוצאה מהשלכת פסולת בניין וחפירה בפני הקרקע

פיזי

קרקע	חמרה, חול, כורכר.
מורפולוגיה	ערוץ, שקע, מחפורת.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית. שקע לח, בריכת חורף, ערוץ נחל.
חזות כללית	שילוב של שטחי מעזבה בהם מערומי

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

פסולת ונגיעות גבוהה של מינים פולשים. לצדם מגוון בתי גידול לחים היוצרים מראה טבעי ומעניין של שטחי ביצה ומקווי מים.	תשתיות קולטות קהל
יש בשלולית המוסדרת – שביל גישה, ספסלים, צל.	

סביבה

מפגעים והפרות	פסולת בניין, מערומי עפר, חפירה בקרקע. גבוהה.
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	מוסדרת לחלק המערבי.
נגישות	לא בתחום אתר עתיקות מוכרז
ארכיאולוגיה	שטח פתוח, שצ"פ.
שימושים	

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
 תמ"א 35 – מרקם עירוני, רגישות נופית סביבתית גבוהה.
 תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
 עפ"י תמ"א 4/13 – שטח ישוב. ציר ירוק מטרופוליני
 תכנית מתאר עירונית (ת"א 5000):
 אזור מגורים בבניה מרקמית
 שטח פתוח עירוני

מסקנות והמלצות

חשיבות האתר:

- בתי גידול לחים הכוללים ברכת חורף וערוץ נקודת עצירה למיני ציפורים חולפות
- אתר פעילות של זוחלים בסכנת הכחדה שמירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
- פינוי פסולת
- חיבור לשטחים הסמוכים בדגש דרומה על בסיס המרזבה
- מניעת הפרעות תאורה מאזורי המגורים
- מניעת שפיכת פסולת וערימות עפר למרזבה.
- שימור בריכת החורף, ערוץ הנחל ואזור החיץ סביבם
- מניעת הרס בית גידול הלח ע"י עבודות אחזקה ותשתית.
- שימור מערכת הניקוז כך שיתאפשר מילוי הבריכה
- שימור בתי הגידול הלחים במסגרת תכנון עתידי

שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:

- הגדלת השונות של בתי הגידול
- שתילת מיני צומח מקומי ומינים נדירים
- הגדלת שטחי ההצפה ושיפור איכות המים המתנקזים
- שיקום אוכלוסיות הדו-חיים בדגש על חפרית מצויה וטריטון פסים.

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
אגמון ימי	
אזנב מצוי	
אמיק קוצני	
אסמסת משוזרת	
אספרג ארך עלים	
אפזרית אדומה	

שולית מוסדרת – לחך אזמלני, גרניון גזור, זנב שועל ארוך

ארכובית א"י	אנדמי
ארכובית הכתמים	
ארכובית שבטבטית	
אשל היאור	
בן חיטה שרוני	אנדמי
בצעוני מצוי	
בקה שעירה	
ברומית איזמלנית	
ברומית זנב שועל	
ברומית ספרדית	
ברומית שעירה	
גדילן מצוי	
גומא הפקעים	
גזיר מזיק	
גזר הגינה	
גרניון גזור	
דבקה זיפנית	
דבשה חרוצה	
דק זנב קשתני	
זון אשון	
זנב ארנבת ביצני	
זנב עקרב שיחני	
זנב שועל ארוך	
זקנן שעיר	
חומעה יפה	
חפורית מוזרה	
חרדל השדה	
חרצית עטורה	
טופח גדול	
טופח ירושלים	
טיון דביק	
יבלית	
כף אווז האשפתות	
כרוב החוף	
לוטוס שעיר	
לוף א"י	אנדמי
לחך אזמלני	
לענה חד זרעית	
לפתית מצויה	
מעוג כרתי	
מקור חסידה תל אביבי	
מרקולית מצויה	
נורית המלל	
נענעת הכדורים	נדיר
סביון אביבי	
עבדקן מצוי	
עבקנה שכיח	
קיפודן מצוי	
קיקיון מצוי	פולש

שום גבוה

קיקסיה עגולת עלים
קנה מצוי
שברק משובל
שום גבוה
שומר פשוט
שיטה כחלחלה
פולש
שנית שוות שיניים
שעורת התבור
תלתן הפוך
תלתן חקלאי
חבלבל החוף
אנדמי
חנק מחודד
בקיה תרבותית

מידע נוסף
בעבר תועד המין בוציץ סוככני (אדום)⁵

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
כרוון מצוי	NT
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
שרקק מצוי	VU
דרה מצויה	מין פולש
סנונית מערות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
דרור הבית	LC
בז מצוי	LC

יונקים

שם המין	דירוג הספר האדום
עכבר מצוי	LC
חולד	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים	NT
אשף מצוי	NT

בז מצוי בעמדת תצפית

שועל מצוי	LC
דורבן ?	LC
ארנבת מצויה	LC
חדף ?	NT
קיפוד מצוי	LC

זוחלים

מין	דירוג ספר אדום	סיכוי לנוכחות המין
צב יבשה מצוי	VU - עתידו בסכנה	נמצא
זיקית ים-תיכונית	LC - לא בסיכון	גבוה
חרדון מצוי צפוני	LC - לא בסיכון	נמצא
קמטן	NT - בסיכון נמוך	גבוה
שנונית שפלה	CR - בסכנת הכחדה חמורה	נמצא
לטאה זריזה	LC - לא בסיכון	נמוך
שממית בתים	LC - לא בסיכון	גבוה
מניפנית מצויה	LC - לא בסיכון	גבוה
שממית עצים	LC - לא בסיכון	נמוך
ישימונית מצויה	LC - לא בסיכון	בינוני
חומט גמד	LC - לא בסיכון	גבוה
חומט פסים	LC - לא בסיכון	נמצא
נחושית עינונית	LC - לא בסיכון	גבוה
נחושית נחשונית	VU - עתידו בסכנה	בינוני
נחושית חולות	NT - בסיכון נמוך	בינוני
חומט מנומר	LC - לא בסיכון	גבוה
נחשיל מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
חנק	LC - לא בסיכון	גבוה
שלוך טלוא ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
שחור ראש	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן זיתני	LC - לא בסיכון	גבוה
זעמן שחור	LC - לא בסיכון	נמצא
זעמן מטבעות	LC - לא בסיכון	גבוה
נחש מים	NT - בסיכון נמוך	גבוה
עין חתול חברבר	LC - לא בסיכון	גבוה
ארבע-קו מובהק	LC - לא בסיכון	גבוה
תלום-קשקשים מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה
מחרוזן "האוכפים"	VU - עתידו בסכנה	נמוך
צפע מצוי	LC - לא בסיכון	גבוה

מידע נוסף

- בעבר התקיים מגוון ביולוגי עשיר באזור החולות שכלל מינים פסמופילים של זוחלים ומכרסמים כגון: גרביל אלנבי, ירבע מצוי, כח אפור. מינים נוספים: צבי א"י, גירית מצויה, סמור, חתול בר.
- דו – חיים: קרפדה ירוקה, אילנית מצויה בעבר תועדה גם חפרית מצויה¹ (בסכנת הכחדה).

תרשים בתי גידול וערכי טבע

